

Õiguskantsler

Teie 02.05.2018 nr

Meie 05.06.2018 nr 7-4/180763/1802578

Lapsehoolduspuhkuse saamise tingimused

Lugupeetud []

Küsisite õiguskantslerilt, kas Sotsiaalkindlustusameti selgitus lapsehoolduspuhkuse kohta on kooskõlas õigusaktidega. Amet teatas Teile, et lapsehoolduspuhkust saab korraga võtta vaid üks vanematest ka siis, kui peres on mitu alla kolmeaastast last.

Sotsiaalkindlustusameti tõlgendus vastab seadustele.

[Töölepingu seaduse](#) (TLS) § 62 lg 1 sätestab, et emal või isal on õigus saada lapsehoolduspuhkust kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni ning lapsehoolduspuhkust on õigus korraga kasutada ühel isikul. Seda sätet tuleb tõlgendada koos TLS § 62 lg-ga 4. TLS § 62 lg 4 järgi on töötajal lapsehoolduspuhkuse ajal õigus saada vanemahüvitist ja lapsehooldustasu nii, nagu näeb ette pereküsitiste seadus.

Riik maksab vanemahüvitist vanema lapsehoolduspuhkuse ajal, et hüvitada perele ühe vanema sissetuleku puudumine või vähenemine (vt [pereküsitiste seaduse](#) (PHS) § 32 ja [seletuskiri](#), PHS muudatuste [seletuskiri](#).) Seega on Riigikogu otsustanud, et vanemahüvitist makstakse vaid pere ühele vanemale (PHS § 33 lg 1). Vanemahüvitisele on õigus sellel vanemal, kes on lapsehoolduspuhkusel pärast lapse 70 päeva vanuseks saamist. Samuti makstakse vanemahüvitist vaid ühe lapse eest ka siis, kui lapsi, kelle eest oleks õigus vanemahüvitist saada, on mitu (PHS § 33 lg 5). Seega, kui õigus saada lapsehoolduspuhkust oleks peres mõlemal vanemal, võiksid nad mõlemad TLS § 62 lg 4 järgi saada ka vanemahüvitist, kuid selline olukord oleks vastuolus PHS-ga.

Kuigi ka lapsehooldustasu oli algselt mõeldud asendussissetulekuna, makstakse seda nii töötavale kui mittetöötavale vanemale (vt PHS [seletuskiri](#)). Siiski ei maksta lapsehooldustasu samaaegselt vanemahüvitisega ühegi peres kasvava lapse eest (PHS § 18 lg 1 ja lg 8 p 3). Lapsehooldustasu (kõigi laste eest) võib saada ainult see vanem, kes on lapsehoolduspuhkusel (PHS § 18 lg 5). Järelikult on ka lapsehooldustasu puhul välistatud, et mõlemad vanemad saaksid olla lapsehoolduspuhkusel, kuna lapsehooldustasu võib saada vaid üks vanematest.

Eelnev kehtib ka siis, kui lapse vanemad elavad lahus.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Teie peres kasvab kaks alla kolmeaastast last. Laste ema saab vanemahüvitist ja on lapsehoolduspuhkusel. Seega on õiguspärane, et Teile samal ajal lapsehoolduspuhkust ei võimaldata.

Loodan, et see selgitus on abiks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise